

Policy- Sexuella övergrepp

Revision	Datum	Kommentar
1	2020-02-21	Första utgåvan
2	2024-05-07	Dokumentet bryts ut från Handbok ledarskap och blir egen bilaga och text uppdateras

INNEHÅLL

Inledning.....	2
Ett Policydokument	2
Vad är sexuella övergrepp?	2
Exempel på sexuella övergrepp:	3
Var det verkligen ett övergrepp?	4
Vem gör sig skyldig till sexuella övergrepp?.....	4
Handlingsplan	5

Policy - Sexuella övergrepp

INLEDNING

Denna policy är en del av Stenungsunds Handbollsklubbs verksamhetssystem. Nedan benämns Stenungsunds Handbollsklubb som föreningen.

ETT POLICYDOKUMENT

Alla aktiva har rätt att idrotta och utvecklas i en trygg och positiv miljö och bemötas med respekt. I detta ligger bland annat att sexuella övergrepp inte får förekomma i någon som helst form eller omfattning. En fråga som vi skall vara medvetna om och aktivt arbeta med för att minimera riskerna.

Denna handlingsplan ingår som en del i klubbens arbete för en trygg idrottsmiljö och förhindra övergrepp och kränkningar av olika slag i ett bredare perspektiv.

Denna policy och följande handlingsplan gäller samtliga ledare i föreningen. Med ledare menar vi alla tränare, styrelse, anställda och övriga föreningsfunktionärer som kommer i kontakt med aktiva barn- och ungdomar.

Handlingsplanen utgår ifrån föreningens stadgar och värdegrund samt Riksidrottsförbundets och övriga specialförbunds policys i frågan.

VAD ÄR SEXUELLA ÖVERGREPP?

Riksidrottsförbundets definition: Sexuella övergrepp är alla sexuella handlingar som görs mot någon, inför någon eller som en person får någon annan att göra, mot den utsatta personens vilja.

Alla har rätt att bestämma över sin egen kropp och sin egen sexualitet, det står i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Sexuella övergrepp är namnet på många handlingar där någon eller några går över gränsen och kränker en annan person på ett sexuellt sätt.

Om man är under 15 år har ingen äldre tonåring eller vuxen rätt att göra något sexuellt med eller mot en, även om man själv vill eller tar initiativ. Det är brottsligt. Ett barn har inte heller rätt att ta på ett annat barn mot dess vilja.

Verksamheten bör organiseras så att sexuella övergrepp kan upptäckas tidigt. Att ta barn och ungdomars berättelser och signaler på allvar är en viktig utgångspunkt.

Den utsattes berättelse och upplevelse är avgörande, inte förövarens motiv.

När det finns uppgifter om sexuella övergrepp ska föreningen agera med snabbhet, skydda barnet/ungdomen, inhämta relevant information och agera med såväl stort ansvar som diskretion.

Efter en skyndsam bedömning av vad som är bäst för barnet ska föreningen besluta om den utpekade bör ta timeout tills frågan är utagerad. Bedöms händelsen vara av brottslig karaktär ska en polisanmälan göras.

Kontaktperson i föreningen är klubbchef eller styrelseordförande.

EXEMPEL PÅ SEXUELLA ÖVERGREPP:

- Att någon tar på ens kropp med händerna, munnen eller könet på ett obehagligt sätt eller så att man blir rädd.
- Att någon pratar med en eller tittar på en på ett sexuellt sätt som man upplever som obehagligt.
- Att tvingas ha sex fast man inte vill, till exempel att tvingas ha samlag med någon eller att tvingas stimulera någon sexuellt.
- Att tvingas se på när någon gör något sexuellt, till exempel visar sitt kön.
- Att någon gör något sexuellt mot en när man inte kan uttrycka sin vilja eller kan skydda sig. Till exempel för att man sover, är sjuk, är full, drogpåverkad eller har någon funktionsnedsättning.
- Att någon utnyttjar att han eller hon har ett överläge och får en att känna att man måste ställa upp på sex.
- Att bli fotograferad eller filmad med eller utan kläder i ett sexuellt syfte om det är emot ens vilja eller om man är under 15 år.
- Att någon försöker köpa eller byta till sig sex med hjälp av till exempel pengar, alkohol, presenter eller tjänster.

En vuxen som tittar på utan att ingripa när någon utsätts gör sig i många fall också skyldig till övergrepp.

Om ett barn utsätts för eller tvingas till en sexuell handling räknas det alltid som ett sexuellt övergrepp även om barnet tycks vilja och kanske till och med själv upplever att det vill. I Sverige säger lagen att en äldre tonåring eller en vuxen aldrig får göra något sexuellt med ett barn som är under 15 år. Lagen är till för att skydda och gäller till exempel inte om två 14-åringar gör något sexuellt med varandra för att de vill.

De flesta sexuella övergrepp sker hemma. Därefter i andra nära relationer, speciellt där det finns någon form av beroendeställning och/eller någon form av verklig eller upplevd över- och underordning.

VAR DET VERKLIGEN ETT ÖVERGREPP?

Alla som är minst 15 år har juridisk rätt att bestämma om, när och hur de vill ha sex, så länge det inte rör sig om någon form av tvång och utnyttjande.

Svensk idrott strävar inte efter att överbeskydda och hindra ungdomars sexuella utveckling och debut. Det handlar om att sexualitet ska bygga på ömsesidighet, den enes frihet får inte leda till den andres ofrihet.

Ibland kan det kännas svårt att visa att man ångrat sig, man kan uppleva det som att man borde fortsätta om man börjat. Men man har alltid i alla situationer rätt att ångra sig. Båda ska vilja samma sak, samtidigt. Annars är det inte ömsesidigt. Att ha sex mot någons vilja är att utsätta den personen för ett sexuellt övergrepp.

VEM GÖR SIG SKYLDIG TILL SEXUELLA ÖVERGREPP?

Många övergrepp mot barn och ungdomar avslöjas aldrig. Därför vet vi inte tillräckligt om hur de som förgriper sig på barn och ungdomar fungerar. Det mesta av den kunskap som finns bygger på de övergrepp som kommit fram och på de förövare som åkt fast.

Det här är vad man vet hittills:

Förövaren är ofta någon som barnen känner väl. Det kan vara en förälder, styvförälder, en annan släkting, en lärare, tränare, kusin eller vän till familjen. Ibland, men mera sällan, är det en helt främmande person.

De flesta övergrepp görs av män. I ungefär tio procent av fallen är det kvinnor som är förövare. En del förgriper sig bara på pojkar eller bara på flickor, medan andra är intresserade av båda könen. Somliga förövare är helt inriktade på barn och ungdomar, andra har sexuella kontakter med både barn och vuxna.

Omkring en tredjedel av alla sexuella övergrepp mot barn begås av andra barn eller ungdomar.

HANDLINGSPLAN

Vårt arbete emot sexuella övergrepp kan delas upp i följande tre moment:

1. Undvika att olämpliga personer kommer in i verksamheten
2. Säkerställa att den pågående verksamheten bedrivs enligt policyn
3. Hantering om problem uppstår

1. Undvika att olämpliga personer kommer in i verksamheten

På föreningens tränare ställer vi kraven att de har tid och förmåga för sitt engagemang, att de delar föreningens värdegrund och i övrigt har en sund och positiv inställning till sitt uppdrag.

Alla ledare skall lämna in utdrag ur belastningsregistret.

Det är styrelsens ansvar att se till att rekryteringsprocessen säkerställer att vi rekryterar personer som lever upp till våra värderingar.

2. Säkerställa att den pågående verksamheten bedrivs enligt policyn

I den pågående verksamheten skall vi inte gå omkring och vara misstänksamma mot varandra. Men vi skall vara öppna och mottagliga om vi ser eller upplever saker som vi finner ovanliga eller märkliga. Om vi upplever olämpliga situationer skall vi kunna diskutera detta på ett öppet och respektfullt sätt. Vi skall undvika att det uppstår skvaller eller ryktesspridning.

Ett sätt att öka tryggheten för en träningsgrupp är att ha minst trio-tränarskap, dvs alla träningsgrupper skall ha minst tre tränare. Detta har föreningens styrelse fattat beslut om.

Det skall finnas ett av styrelsen utsett "klubbombud" dit alla, aktiva, ledare eller föräldrar, kan vända sig till för att rapportera eventuella misstankar eller ställa frågor. Klubbombudets uppgift är att finnas tillgänglig för rapportering och frågor, och att säkerställa en professionell hantering av ärenden som uppkommer. Klubbombudets uppgift är inte främst att fungera som samtalspartner eller behandlande part utan detta ska vi överlämna till extern professionell expertis, men några första stödsamtal och intervjuer ligger i klubbombudets ansvarsområde.

Föreningen har externa kontakter dit man kan vända sig i händelse av att man har frågor eller vill diskutera eventuella misstankar.

Vi skall i allt agerande kring ovanstående uppträda professionellt och ärligt samt med den öppenhet som situationen kräver.

3. Hantering om problem uppstår

Om vi misstänker att någon är utsatt, eller riskerar att bli utsatt för sexuella övergrepp så SKALL vi agera på detta. Vi skall i alla lägen sätta den utsatte personen i främsta rummet. Initialt fokus är att bringa klarhet i situationen för att utifrån det agera.

Det är klubbombudets ansvar att informera föreningens styrelse om rapporterade misstankar. Styrelsen beslutar om ur ärendet skall hanteras och om så är föranlett initierar en vidare hantering av situationen.

Konstaterade sexuella övergrepp accepteras inte under några som helst omständigheter. Om vi inom föreningen kan konstatera att det uppstått övergrepp skall detta omgående polisanmälas och ärendet skall prövas i ett rättsligt förfarande. Givetvis är en person som fällts för sexuella övergrepp inte förenligt med ett medlemskap i föreningen. Dock skall vi komma ihåg att en anklagelse inte är detsamma som att man gjort sig skyldig till det man anklagas för. Likadant gäller att det faktum att en person inte kan lagföras innebär inte att personen bör kvarstå med sitt uppdrag i föreningen.

Det är inte i alla lägen som det för den utsatte känns naturligt att rapportera till föreningens ledare. Det skall därför finnas identifierat externa kontakter dit aktiva och utomstående också kan vända sig.

Den som utsatts för sexuella övergrepp skall få professionell hjälp. Den utsatte skall inte vara hänvisad till att diskutera sitt ärende med föreningens ledare om han/hon inte vill.

Vi skall inte inom föreningen ge terapeutiskt hjälp till den utsatte. För detta hänvisar vi till externa kontakter som kan ge professionell hjälp.

Slutligen, en situation av sexuella övergrepp är normalt mycket känslig för alla inblandade. Detta måste beaktas och all hantering skall präglas av respekt och saklighet. Samtidigt får det inte finnas någon tveksamhet om klubbens inställning till frågan eller rädsla för att agera om det behövs.